مالك حكايتی

دمشق پادشاهی بدر الدين بله وزيری اعطی الملك آرالرنده دنياده
غمسز كمسنه‌نك بولوی بله بولماوی آراسنده مناظره‌لری
سيف الملوك حكايتندن صوڭ اوقولور

اثر : شهاب الدين بن عبد العزيز

مطبعهٔ كريميه قزانده
كندی مصارفلری بله ١٩٠٥ سنه

Дозволено цензурою С.-Петербургъ. 27 Августа 1905 года.

КАЗАНЬ.
Типографія Торговаго Дома Бр. КАРИМОВЫХЪ.
1905 годъ.

مالك حکایتی

بسم الله الرحمن الرحیم

زمان اوّلده دمشق شاهی بله وزیرلرندن بر وزیری سوزگه کیلشدیلر وزیر ایندی بو دنیا یوزنده هیچ بر غم غصه‌سز قایغو حسرتسز کمسنه بولماس دیدی ـ پادشاه ایندی یوق آز بولسه‌ده قایغو حسرتسز بختیار آدم بولماق کرك دیدی ـ پادشاه اوزینڭ دعواسین اثبات اوچون کوب کمسنه‌لرنی خصوصا ظاهرا قایغوسز کورنگان کمسنه‌لرنی تفتیش قیلب حال احوالن صوراتب تیکشرب قاراسه البته بر بر کیتوکی کدری چغا کلدی ایڭ صوڭنده بیك شاد کورنگان سیف الملوك اسملی وزیرنی تفتیش قیلب کوردی اول هم شهبال شاه‌قزی بدری جمالغه عاشق بولوب یعنی باری رسمن کورو بله قلبنه اوطورتب اوّاره بولغانلغی ظاهر بولدی آخرنده پادشاه بله بحث قیلشوچی وزیر ایندی پادشاهم موندان آری غمسز کمسنه‌نی منده ازلتمه‌گز اوزگز شهرگه تبدیل صورت قیلب چقب گیزگزده آراده کم بیك شادکورنسه شونی قارشوگزغه جلب قیلب سویله‌تب حالن تفتیش قیلوگز ایڭ شاد کورنگان کمسنه‌گزنڭ البته بر کدری چقار بلورسز دیدی پادشاه‌دخی بو کیڭاشنی موافق کورب تبدیل صورت قیلوب شهرده کوب گیزدی بر رته‌گی دکانلر آلدندان کچدکنده کیبتچیلرنڭ کوبوسنی کوی کویلر جرلر کولر کوردی آنلر آراسنده بیگرا که‌ده آچق کوڭللی شاد مالك اسملی بریاش یکتنی کوردی که کورشیلری بله کولوب کنه سویلر ایدی پادشاه مالك یاننه کلوب دوستوم من سزنی بیك شاد کوره‌من دیدی مالك آڭا جوابا بنم طبیعتم بیله دیدی کورشیلری بو سوزنی راستلدیلر پادشاه برآز اوزغاچ آرتندن کوزه‌تب یوروچی طاینی پالیسه‌گه بیورب مالك گه

اشارة

اشاره قیلب ایتدی شول یکتنی سرایغه جلب قیلوکز دیو اوزی کوزدن غایب بولوب تیزندن سرایغه قایتب کردی مأمورلر مالکنی شاه حضورینه احضار قیلدیلر شاه مالك گه خطاب قیلب ایتدی روایت اولندغنه بناءً سن دنیاده حالکدن خوشنود هیچ غم غصه سز ایمش سن تاکدان آخشامغه قدر اش اشلدککده همان اوینار کولر ایمش سن بونی بلمك بگا لازمدر راستن سویله اصلا سوزلرکه یالغان قاتشدرمه والاجزاسین کوررسن دیدکه ـ مالك ایتدی امان پادشاهم سببنی صوراماکز چونکه پادشاهلر حضورنده یالغانغه ارتکاب ممنوع ایکانلکنی بلەمن بن لکن بعض برچن وحقیقة بار درکه بیان قیلورغه سویلرگه جسارت قیلنماس لکن شول قدری دییه آلورمن که منم حالم خلق اویلاغانچه توگلدر بن نی قدر کولسم اویناسام ده دنیاده بختسز کمسنه من منم اویون کولکوم طشدانغنه اچم یانادر بس پادشاهم بوقدر سویلوم بله قناعت قیلوغز باشقه من چیککان بلاو محنت ومشقتلرنی بیان قیلورغه منی مجبور قیلماغز دیسه ده ـ پادشاه ایتدی باشکزدن اوتکان حاللرنی سویلودن نی اوچون تارتوناسز یا که قورقاسزمو یوخسه بر بر عیبکز اشکاره بولودن خوفلنه‌مو سن هیچ خوفلنمه‌کز بارچه‌سی سر توتولور دیدکه یکت ایتدی بالعکس بر پادشاهنك حضورنده واقعه‌لرم آبرویغه سبب بولوردای حاللردن ایسه ده بنده‌نکز واقعه‌لریمنی یاشرین توتماقنی نیت ایتدم دیدی ـ لکن پادشاه اوزی قسطالوینی طاشلامایین ایتدی ای مالك بنم مراقمنی [٢] آرتدراسن مراقمنی باصلدررغه بیورامن بنم امریمه الطاعتدن چاره یوقدر دیگاندن آری مالك دخی جواب قایتارغه جسارت قیلا آلماین توباندەکی کورچه باشنه کلکان واقعه‌لرنی سویله‌دی *

مالك ایله ملكزاده شیرین حکایه‌سی

مالك اوز آغزندان حکاینکه کرشب ایتدی بنده‌کز سورات شهری‌نك مال ملکتی کوب بر بیك بای سوداگرنك اوغلی بولوب آتامنك وفاتندن صوك

---

٢ مراق ایشتوا اشتهاسی

بڭامیراثغه قالمش مال‌نڭ کوبراگنی بیلك آز مدت اچنده تلف قیلدم قالغاننی دفی دوست ایش‌لرم بله برگه طرشب بترگان زمانده نچوك ایسه‌در بنم آش طابنمده بریات کمسنه بولندی اول مجلسده سیاحتدن بحث آچلوب بعض‌لری سیاحت‌نڭ فایده‌سندن وبعض‌لری خوف وهلاکلك‌لرندن سویلدی‌لر مجلسده حاضرلرنڭ بعض سیاحت ایتمش آدم‌لربولغانلقدن کورگان حال‌لربنی حکایه قیلغانلارین ایشتدکده بعض بر قزقلی حال‌لر کلوب چقغاچ کوڭلوم سیاحت قیلماقنی آرزو قیله‌ایدی وبعض‌لری سیاحت قیلغانده هلاکنکه اوچراغان‌لاربنی سویلاگانده سیاحتدن قلبم نفرتلنور ایدی بس بارچه‌سی سوزلرینی سویلب بترگان‌نڭ صوڭنده ایتدم سزنڭ روایتڭزگه کوره دنیانی گیزمك‌نی نفس آرزو قیلسه‌ده سیاحتده اوچراغان هلاکلك‌لر تورلی مملکتلرنی کوروب لذتلنولر آرزوسنی سوندره‌در اگر بیرنڭ بر طرفندن ایکنچی طرفنه کتمك خوفسز خطرسز ممکن بولدیغی‌نی بلسه ایدم شکسز ایرته‌گوك سورات‌دن بتون دنیانی ایلنورگه سفر قیلور ایدم دیدکمده مجلسده حاضر بولوچی‌لاردن بعض‌لری کولسه‌لرده مذکوریات دیارلك مسافربڭا خطاب قیلب ایتدی‌ای سید مالك اگر سیاحت ایتمکنی آرزو قیلوبده یولده حیدودلر[٢] قولنده هلاك بولودن قورقساڭ بر مملکتدن ایکنچسنه خوفسز کمال امنیت بله یورر اوچون سڭا بعض شی‌لر اوگرته آلورمن دیدی - اول مسافرنڭ بوسوزینی اوّلده مزاخ ولطیفه‌گه حمل قیلسامده طعامدن صوڭره مجلس تاغلدقده بنی بر آولاق اورنغه چاقرب ایتدی بعض برعجایب نرسه‌لر کورگازمك اوچون ایرته‌گسی کوننی ایوڭزگه کلورمن - من بابا ایتکان سوزمده طوراچاغم باری اش شونده‌غنه وعده‌م‌نڭ اشکه فعل‌گه چقارلوینی برنچه کونلردن صوڭغنه کوررسز چونکه سزگه کورسته‌چاگم نرسه‌نی بر کونده اشلب بترو ممکن توگل حاضرنده خدمتکارلرڭزدن برینی کوندرگز بر بالطا اوستاسی کتورسن آنلار تاقتالار

---

[٢] حیدود یول صوغوچیلار جان کیسارلر

آلا کلسونلر دیدی بن دخی اول بیورغانچه خدمتکارلرغه امر ایتدم بالطا اوستاسی کلگاچ اول مسافر بالطا اوستاسنه بیوردی تاقتالاردن آلطی آدوم بویی دورت آدوم اینی بر صاندق توزرگه بالطا اوستاسی اشکه توتونغاچ مسافر اوزی هم تیك طورمادی برنچه بورماۋینتلر هم جیه شکللی نرسه لر تزب ایکسی هم آخشامغه قدر اشلدیلر بالطا اوستاسی صاندقنی تمام ایتب ایو ینه کندی مسافر ایرته سی کون بورمه ۋینتلرنی جیه لرنی صاندققه برکتوبله بولوشدی اوچونچی کون صاندق اشینی تمام ایتب عجم چابدغی بله اورتب تویه گه یوکلب بر صحراغه کوندردك صاندق آرتندن مسافر بله بر گه آتده کندك صحراده مسافر بکا ایتدی خدمتکارلرکنی قایتارب یبارده بز یالغوز ایکاوگنه قالایق چونکه بن سکا کورسته چك هنرمنی سندن باشقه برآدمنك کورمکنی استمم دیدی — بن هم خدمتکارلریمنی ایوگه کوندردم ایکاومز یالغوز قالدق بن آنك هنرنی کوررگه بیك آشغه ایدم — (الحاصل مسافرصاندق اچنه کردی صاندق یردن هواغه بر آزاوچوب بارغاندن صوك ینه یانمه ایندی بن بیله عجایب نرسه کورگانمدن بی هوش لق درجه سنه ایرشکانچه عجب سنوومنی تعریف قیلا آلمی من مسافر صاندقدن چقارچقماسده ایندی موناغنه بوسکا ینگلچه برآربا منزلنده بولدی بونك بله سیاحت اینکانده مالـگنی اوغورلا تواحتمالی یوقدر بنم سکا بیره چاگم نرسه بوایدی بوصاندقنی سکاهدیه قیلدم استدکـگز وقت استعمال قیلوگز ودخی معلومگز بولسونکه بونسنه طلسم وآکامشابه نرسه واسطه سی بله هواغه اوچماس بونك اوچماقی باری قورال واسطه سی بله در بن (٢فن جر اثقالده) ماهرلـکم جهتندن بوندانده عجایب راك نرسه لر توزی بله من دیدی بن موندی دنیاده مثالی یوق نرسه نی بکاهبه قیلغان سببندن مسافرغه عرض تشکر ایلدم اوزینه مکافات بولواوچون بر یانچق آلطون بیرب صاندقنی یورتمك ترتیبنی اوگراتما کنی اوتندم — اول دخی حاضر اوگره نورسز دیب ایکمز برگه صاندق اچنه کردك صاندق اچنده برجیرگا قولین اورو بله هواغه آشدق اول وقت

٢ آغر یوکلر تارتدرو فن

تله‌گانچه سیر قیلونك اصولین اوگراتب ایندی : بو ۋینتنی بورساکز صول طرفغه
کیتارسز بوۋینت نی بورساکز اوڭ طرفغه کیتارسز بوسین چویورسه‌کز
یوقاری آشارسز واشبوسین بورساکز توبان ایناسز دیدکده بالذات تجربه
ایتما کنی آرزو قیلدقمدن جیه‌لرگه‌طوقنب ۋینتلرنی بوررایدم صاندق‌هم
استدکم طرفغه‌تله‌سم تیز تیزتلاسم آقرین باررایدی اوشبو طریقه هواده‌بونچه
دفعه ایلنلدکدن صوڭره هوادن ایومزنڭ‌بولنی توتوب باقچه‌مزغه بیك ینگل‌لك
بله ایندك چونکه‌صاندق‌نڭ جاق‌جاغالرنده کوب کچك کچك تره‌زه‌لر بولوب
آنلردن هرطرفنی کورب سیرایتمك ممکن ایدی قایوطرفغه باررغه تله سڭ
آڭا کوره ۋینتنی بورب آنده‌کیته ایدك .

بز خدمتکارلردن اوّل ایوگه قایتقانمزغه آنلار بوقدر تیز قایتدومزغه
بیك عجب سندی‌لر آنلار حیوان‌لار بله قایتب کتمش‌لر ایدی بز ایسه
آنلردن جیاو قالساقده الك قایتدق صاندقنی بریرگا بیکلاب خزینه‌مدن
آرتغراق صاقلادم من‌صاندقغه قوانب‌قالدم مسافرآلطونغه قوانب چقب‌کندی
من ایسه میراث‌مالی‌توگانگانچه‌قدری دوست ایشلریم بله وقت کچرب قولمده
نقدم‌بتکانلکدن بوروچ‌غه آلاباشلادم باراتورغاچ باینای بوروچ‌غه باطدم
(سورات)خلقی آراسنده منم‌مالم‌بتب بوروچ‌غه آلا باشلاغانم خبری‌تارالغاچ
اعتبارم جویالدی بکاهیچ کم بوروچ‌غه آقچه‌بیرماس بولدی بوروچ ایه‌لرم
دخی اوزلری‌نڭ حقلرینی صوراب قاضیغه‌دعوی‌عریضه‌لرینی بیررگا آشغش یلر
بس‌بکاسوراتده اش‌بتدی برکیچه صاندغمنی یاشرگان یرندن‌چقاردم اچنه
برآزمقدار رزق لرطوطرب ویانمده قالغان آقچه‌منی آلوب‌صاندغمه کردم
صاندقنی یوقاروفندررگا جیه‌گاطوقندم بعده‌ۋینتلرنڭ برینی چویوردکده
سورات‌شهرندن وبتون‌بورچ ایه‌لرندن آیورلوب هواغه آشدم‌تونی‌بله‌صاندقمنی
ممکن قدری آشقدرب یرتدم حتاکه مکا بیلدنده‌اوزغان صوماق طویلدی
تانك آتقاچ اوزمنڭ‌نی یرده ایکانلکمنی بلمك‌اوچون تره‌زه‌چکلردن باقدم

بر

برنچه‌طاولار چوللر کورنور ایدی قایوطرفغه باقسامده بر آدمی ذات طورر
بر کورنمز ایدی اول کون کونی بوی هم کیچه بویی کتدم ایرته‌سی کونی غایتده
قوپی برقارا اورمان اوستنده بولندم اورمانغه یاقن برکیك قر آنك یاقننده
غایتده گوزل برشهر کوردم شهرطشنده غایتده ضور برسرای کوردم آنی دقتلب
تماشاقیلمق اوچون برآزسرای اوستنده توقف قیلدم اوزمنك قایده‌ایکانلگمنی
بلمکلکم نی آرزوقیلدقمدن صحراده‌صابان سوروچی برآدمدن حال احوالنی
وکیفیتن صوراشرمن دیب اورمان اچینه ایندم آنده صاندغمنی قالدرب
قرغه‌صابان‌سوروچی یاننه‌چقدم بوشهر ننده شهردیدم‌موژیك ایندی بوشهرنك
غزنه‌شهری ایکانلگنی بلمگانلکگزدن یات یرلك کشی بولاق کرکسز دیدی
بوغزنه‌شهری بهامان اسملی پادشاه‌نك مملکتی در دیدی ❀ بوقرنك چاطنداغی
سرایده کم طورادیدم غزنه‌پادشاهی‌نك شرین اسملی قزی طورادرکه منجملر
خبربیر ونچه اول قزنی غفلة حالنده برکمسنه آلدار دیوخبر بیردکلرندن
پادشاه‌قزینی آنده‌صاقلامق اوچون بوسراینی بناقیلدردی مذکورسرای مرمردن
توزلوب اطرافی طولو صولی چوقورلار خندقلربله احاطه قیلنغان قابقاسی
چن قوروچدن توزلمش اچکچی پادشاه‌نك اوزقولنده بولغانلقدن برکمسنه
کرب چقب یوره‌مسین اوچون کیچ کوندز قاراولچی‌لار صاقلاماقده‌در
پادشاه جمعه‌ده‌بر قزین کلوب کوره بعده غزنه‌گا قایتب کیده شرین‌نك
یاننده برکتخدا[2] خاتون برنچه جاریه‌لردن باشقه ایبد اشلری یوقدر دیدی
صوقاچی‌نك بوقدرکوب خبرلر بیروینه رحمتلراوقوب توغری شهرگه کتدم
شهرگه کروم بله زورقاوغه گرولدی ایشتدم کوردم‌که زینتلی آطلارغه
آطلانغان برنچه دیساتکه‌لب عسکروآنلرنك اورتاسنده تورلی اصل‌طاش‌لار
بله زینتلنگان تاج کیگان واوستونده آلطون اوقالی کییوملر کیگان براولوغ
کمسنه آنك غزنه‌پادشاهی‌بولوب قزی‌شرین‌نی کوررگه‌باروینی آڭلادم —
شهرگه کرگاچ اوّلا شهرنی طولاشب تماشاقیلب کورب بوردم بعده صاندغم

---

[2] یعنی امینه قارچق

خاطریمه‌توشدی آنی گرچه نی قدری ایمین اورنغه یاشرسامده اتفاقی بر کمسنه اوچراب یابوزلماقی یا اوغرلانماقی احتمال ایدی بازاردن بعض برکرك یارافنی آلوب‌توغری اورمانغه‌کندم آنسز کونکلوم بی‌راحت بولدی باریب صاندقنی اورنونده کورگاچ اشتها برلن طعام ایتدم وکیچه یاقن‌لاشماقندن صاندقنی اورمانده قالدرماین صاندق یاننده یوقلاماق بولدم سوراتدن وبوروچ ایبه‌لرندن قوتولغانلقمدن بوکیچه‌راحت یوقویوقلاونی امید ایتدم لکن بیله‌امید ایتسام‌ده یوقلی آلمادم کونکلوم شرین‌طرفنه چویورلب‌صباچی سویله‌گان سوز خاطریمه کلگانی جهتندن اوزاوزیمه بهامان‌پادشاه قزینی منجم‌لر سویلاگان سوز بوینچه دالاده صرای صالدرب صاقلاتورغه نی اشکا لازم‌ایدی بلکه شهرده اوزسراینده صاقلا ودخی‌ده‌ایمینچی‌لکلی‌راك ایدی فی‌الحقیقة منجم‌لرنك خبر بیرگان‌لری توغری بولسه آندن قوتولونی استاو فایده‌سز توگل‌مو؟ آدم‌نك عقل‌ودرایتی‌بله نی قدری احتیاطقیلنسه‌ده‌تقدیرده باشمزغه یازلغان یماندن صاقلانومز عبث‌در مادامکه شرین بر آدم‌گه آلداناچاقدر آنی‌صاقلاب توتولدرو فکرلری‌بوش‌دردیو اویلی ایدم.

سورات‌ده غرثاده بنم‌خرابلغمه سبب بولغان بیك گوزال قزلرکورگان بولسامده شرین‌نی ذهنمده‌بارچه‌سندن گوزلره‌ك تابب آکا قاوشرغه آرزو ایتدم — شرین‌نك سرای‌طامنه‌چقب بوله‌سنه کررگه غیرت ایتدم‌که بلکه منجم‌لرنك خبربیرگان‌طالعلی آدم احتمال‌بن‌بولورم دیدم.

بنده‌گز یاش‌لکم جهتندن[۲] جسارتلی ایدم‌بنابرین اش‌نك آخرینی اویلاما یراق نیت‌قیلوم بله کچکنورماین صاندقغه کردم جیه‌نی تارتوب هواغه آشدم سرای‌طرفنه طوغری‌کتدم کیچه‌نك قارانغولغی من‌تله‌گانچه‌ایدی ساقچی عسکرلربنی کورماین آندن کچب یاقتی کورنگان اوکایغه باریب سرای طامنه ایندم صاندغمدن چقب آچق بر ترزه‌دن تورلی پالاس‌لار توشام‌لر بله زینتلنگان بولمه‌گه کردم آنده بریفاك توشاك اوستونده پادشاه

۲ جسارت غیرت بهانوراق

قزی

قزی یوقلی درایدی آنك من حیال قیلغاندان گوزلرك ایکانلگنی کورب یاننه یاقنلاشب برقولنی آلوب اوپدم شرین یوقوسندن اویانب آلدنده بر آدم بارلغنی کورگاچ آوازصالا باشلادی ایکنچی بولمه‌دن یوقوغه‌کینگان کتخدا خاتون گورلدی‌دن اویانب قز بولمه‌سنه چقدی شرین قارچق‌غـه قچقردی امان ماه‌پیکرامداديمه ایرش موندە بر آدم بارمنم بولمه‌گه نچوك كره بلدی ثالله سنك بواشدن خبرك بارمی؟ دیدی ماه‌پیکر ایندی خیرافندم بنم خبرم یوقدر بر فرض گرچه خبرم بولسه‌ده سرای‌نك اطرافنده بولغان بو قدر قاراولچی عسکرلرنی نچوك غافل‌لك‌كه صالا آلورمن ؟ سزنك معلومگز درکه بواورنغه‌کرمك اوچون قورچدن اشلنـگان قاپقانك آچلوی لازمدر اول قاپقانك استونده پادشاهنك مهری بولوب اچکچ لری هم پادشاهنك قولنده‌در بونك اوچون بو یکت‌نك بو مانع نرسه‌لرنی نچوك اوتـه آلغانلقنی آکلی آلمیمن دیدی .

کتخدا خاتون بو سوزلرنی سویلـگانده بن نی دیه‌چکمنی فکرلی ایدم نی بولسه‌ده اوزمنك پری ایکانلـگمه اشاندرونی اوگای کورب دیدمکه بنی بونده کوروگزگه عجبسنمگزبن آلطون صرف ایتوب برنچه مه تورلی حیله‌لر آلداولاربله مقصودینه ایرشوچی عاشق‌لارشکللی توگل من هم دخی عقنگزگه طوقنمق آرزوی ایومده‌ده یوقدر آندی فکربندن یراق طرسون بن پری من عمرگزنی بیله حبس خانه‌ده اوزدرغان شکللی بیکلوده عمر سوروگزگه راضی بولماین آتاگز پادشاه قورقغان نرسه‌نی سزگه‌میدانغه‌چقارمق اچون سزگه‌کوکلمنی بیرب کلدم سن بنم خـاتونم اولاچاقسن بزنك نکاحلانوومز خبری اطرافغه طارالوی بله‌نی قدر پادشاهلار بارایسه آتاگزدان قورقرلارنی قدرشاهزاده‌لر بار ایسه بارچه‌سی سگا سجده قیلاچاق‌لاردر دیدم . شرین بله کتخدا خاتون بنم بوسوزلریمه عقل‌لارینی ایرشدره آلماغانلقلارندن بری برینه باقب قاتا قالغانلقلارندن سویلـگان سوزلریمـه قولاق‌لارینی صالماس‌دیب اویلادم اما لکن خاتون‌لار طائفه‌سی بوندااین عادتدن طش عجایب سوزلرگه بیك

نی ایناناالار آنك اچون شرین بله کتخدا خاتون بنم سوزلریمه ایناندی‌لار
اول تونني سرایه‌اوتکاردم تاك آرتق یاقترماس بورون سرایدن چقب صاندغمه
اوطورب هواغه آشدم بعده ینه اورمانغه اینب آنك صاندغمنی یاشرب توغری
شهرگه کیتدم سیکز کونلك طعام ونفیس کییوملر یخشی خوشبو یلار آلدم - (الحاصل
بار آقچامنی بوندی نرسه‌لرگه صرف ایتدم بتدون کون اورماندہ قالب اوزمنی بیزاو
برلن مشغول بولدم کیچ ایرشوی بله صاندغمه کرب شرین سرای‌نك توبه‌سنه اینب
بولمه‌سنه کردم شرین هم بنی کوتکاننی سویلاب ایندی ای پری یکت جلالـگزنی
اونوتدگز دیو گمان قیلدم ایدی دیدی - بن ایندم ای بنم سوکلی حلالم
نیچون خوف ایته‌سن که سن ایندی منم کونـکلمنی آلدك سندن باشقه طاقتم
یوق سنی سویماوم احتمالی یوقدر دیدم اول تون دخی سرایده قالب آدمی
ذاتدن بولوم آکلاشلماسین اوچون تانکغه یاقن سرایدن چقب کتدم -
ایرته‌سی کونی کیچ ینه سرایغه کرب بارچه اوطورش طوروش لاریم پری
توگل‌لکمه شبهه کتورمدی - برنچه کونلردن صونك شرین نك آناسی
قزینی کورمك اوچون سرایغه کلوب کوردکده قابقالار ایشوکلر یوزاقلی
مهرلر سلامت بولغاچ قرناسنه یـاقن‌لارینه ایندی بیله بولغاچ قورقورلق
برشی یوق دیو یعنی قزی‌نك بولمه‌سنه کرگاچ شرین‌نی یوزی صولغان
کوزلری آلشنغان بر عجایب حالده کورگاچ سببنی سؤال قیلدی شرین
دخی نی‌واقعه بارین یعنی بر پری بله جفتلنگانن خبر بیردی پادشاه بوسوزگا
آچولاندی وایتدی موندی سوزنك اصلی یوق آندی بوش سوزگا ایناننمق
بولورموسنی برسی آلداغان ایکان دیو سرای‌نك اطرافنی کیزندی آنك
هیچ نرسه تابا آلماین اول خیانتچی قایدان کره موکا هیچ عقلم ایرشمی دیوب
حسرتندن یمان بر حالـگـه توشدی * اول وقت اوزی‌نـك وزیرلرینی
وقرنا‌سنی حضورینه چـاقورب کیفیت حالنی سویلدی بعده اولوغ وزیر
ایندی پادشاهم دنیاده موندی اشلر واقع بولادر کوب آدملر کورگانم بارکه

اوزلرین

اوزلرین من پری نسلندن دیلر بو اورنده هیچ بر خفالنورلق اش یوق بوهم شول قیلدن بولمق کرك دیدی بعده بارچه وزیرلر اولوغ وزیر اینکانچه بولمق کرك دییوشدیلر اما آراده بر وزیر بو اعتقادده بولمغانلقندن ایتدی : عقل ایپه‌سی ذاتلرنك موندی معناسز سوزگا ایننانولرینه عجبسنه‌من دنیاده آدم بله پری‌نك نکلاحلانشغاننی ایشتکانگز بارمو ! بو اش عقل‌غه صیمی‌در— اگر پادشاهمزمنم سوزیمه اعتماد ایته قالسه بیله معناسزحکایه‌گا اینانــاچاق اورننه دقتلب تفتیش قیلسه پری اسمی بله کلوب شاهزاده‌نی آلداوچی خائن‌نك کم ایکانلکن کشف ایتوڤنده شبهه یوقدر دیدی (بس باهامان شاه بو سوزگا بر آز اینانب حقیقة حالنی آڭلامق اوچون قزی‌نك سراینده قالدی وزیرلر وقرناسنی کیرو دوندردی ایرته‌گــاسی کون ایرتوك کلورگا بیوردی آنلار کنکان‌نك صوڭنده پادشاه قزندن پری طعــام بیه مویبمی مودیو صورادی شربن آڭا جوابا بن‌نی قدری آلدینه طعام قویب تــکلیف قیلسام قصطاساده مونده کلوب یوری باشلاغانی بیرلی هیچ بر طعام شراب ذاتندن تانوغانی یوق دیو بــارچه واقعه‌لرنی تفصیللب سویلدی پادشاه من‌سرایغه بارماس بورون تورلی فکرلربله ذهننی طولطورمش‌ایدی—کیچه‌ایرشکانچه سرای اچنه‌شم‌لر یاقدرب برمندر اوستونه اوطورب قلچن دخی‌یاننه قویمش وبنم‌کلومنی کوته‌قالمش ایدی اول‌کیچه‌هوا بر آزبوزق بولغانلقدن یاشن یاشنله‌گــاننی کــورگــاچ آنی هوابوزقلغی علامتنه‌حمل قیلمای بنم آچولانب کیلویمدن بوندی‌حال‌لر واقع‌بولوین‌اویلاب کونکلنه‌قورقوتوشمش بن‌سرایغه‌کرگاچ هیچ برآچولانماین قلچن قولندن آتوب ایتدی‌بن‌سنك‌شکلی بر پری‌نك قاین آتاسی ایکانلــگمنی بلمیدرایدم دیدی آنك بوسوزندن قزی‌بلهٔ‌ایکسی آراسنده واقع‌بولغان سوزلرینی آنــکلادم قزی‌شیکلی‌اوزی‌هم برقاتلاو اوشانوچان آدم‌ایکانلگنی بلدم‌مونك اوستونه منم‌پریلــکمه اصلاشك کلتورماین مسلم‌بولوب طوردی . بعده من‌ایندم سز

مسلمان پادشاهلری آراسنده ایك بخنلسی سز منجم‌لر سزنك قزنكز نك بر كمسنه طرفندن غفلتکا صالنب آلداناچاقی خبری بیرولدکندن آنی مونده‌قاپلادغز بن پری‌لرنك شاهزاده‌سی بولغانلقمدن قزنكزنی مونده‌كوروب كمال درجه‌ده عاشق‌بولدم آندی حیله‌كار بركمسنه‌نك آلداوینه وغفلتكا صالوینه راضی بولماین اوزم‌نكاحلندم وسزنك دخی بواش‌كا رضاكورسته چاكنكزنی بلدم بناءبرین سز وقزنكز شیكللی بختلی هیچ برآدم یوقدر هركم‌سزگا بوین‌صنب اطاعت‌قیله‌چاقدر دیدی بی‌چاره پادشاه مونده‌ی اولوغ‌لقغه قوانب نیشلیسین‌بلماسدای ایسرب بنم‌پری‌ایكانلكمده اصلاشكی قالماین بوقدر سوزلربله‌قناعت‌ایتب‌مك رحمتلراوقوغان‌نك صوكنده بنی‌قزی‌بله‌برگاطاشلاب كتدی بن‌هم برنچه‌ساعت شرین‌بله برگه وقت‌كچوب تاك یاقنلاشقانده عادتمچه اورمانغه كتدم .

تاك آتوب كون بولغاچ وزراوقرنا بهامان پادشاه‌یاننه جییلوب حقیقة حال‌گه واقف بولدكمو ؛ دیوصورادقلرنده — بلی پری‌نی كوردم اوزی بله سویلشدم اول‌بنم‌حلال كیاومدر حقیقت حال بودر دیدی بارچه‌سی بوحال گه اینانماغان وزیرگه قارشی‌كلوب برآزقاتی‌سوزلر هم‌ایتدی‌لر حتی‌اول‌كون هوابوزق‌بولغانلقدن یاغمور یاغب‌یاشین‌لر یاشنله‌گان آراده‌ده‌كوروزیرنك حیوانی‌اوركب وزیرآنك‌اوستوندن یغلب‌آیاغی صنمش بولدقدن پادشاه آنكاایتدی كوردكمی سنك‌اعتقادسزلغك سنی‌نی‌حال‌گه ایرشدردی‌فی‌الحقیقة بواشنی‌سكا شول‌پری‌اشلدی‌دیدی حاصل‌منم‌پری‌لك‌بیله‌قرارلندقدن صوكره باهامان‌پادشاه قزی‌كیاوگه یاراشلكانلكدن طوی یاصاب‌شادلق‌لر یاصارغه بیوردی اول‌كون‌بن شهرگه‌باروب گیزدم طوی‌طماشانی‌چیندن باغب‌كوردم حاصل پادشاهلری‌شیكللی خلقی هم‌برقاتلاویوقغه بارغه‌اوشانوچان خلق ایمش زور شادلقلر یاصاب بارچه اهالی(پری‌قاین آتاسی‌پادشاهمز چوخ یاشا!) دیوباغرشرلر ایدی كیچ بولغاچ اورمانغه‌باروب صاندغمه‌اوطرب هواغه‌مندم سرایغه‌ایندم

شربن

شرین نك بواله سنه کوردم گوزل شرینم کوردکمو بوکون نی لرقیلدم بکا اینانماغان وزیرنك باشنه نی لر کلدی بوندن آری بندن سندن شبهه ایته چك لر بارچه سی عاقبتنی توشونسونلردیدم بر آز وقت کچورگان نك صوڭنده چقب ینه اورمانغه کلدم.

ایرته گوسی کون آیاغی صنغان وزیرنك اعتقادسزلغندن کلگان گناه لرینی عفو قیلورغه اوتنمك اوچون پادشاه بله وزیرلر سرایغه کلوب شرین نك بوخصوصده شفاعتچی بولماقنی اوتندی لر شرین نك دخی اشدن خبردار بولغانلغنی بن آڭانی لرسویله گاننی آنلارغه بربربیان قیلغان بس بهامان شاه وزرا وقرناسنه ایندی پری بنم دامادم[2] اولدیغنی و آڭا شبهه اینکان برکسنه نی نی حالگه ایرشدرگاننی آڭلادڭزمی ؟ موندن آری کمده کم آنارغه شبهه قیلاچاق بولسه بیله بربلاغه گرفتار ایده چك ایمش موندن آری اوزڭزنك باشڭزغه کیله چك اش نك عاقبتنی فکر قیلوڭز دیدکنده بارچه سی اینانددیلر حتا که بر آز شبهه سی بولغانلرده خوفندن اوزلرینی اینانمش کورستورگه مجبور بولدی لر حاصل بوطریقه برمدت ذوق وصفاده بولنوب طورابارا کسه مدا کی بار آقچه منی توگاندم کلشدن آقچه صوراسام پری توگللك سیزوله صوراماسام پادشاه کیاوی آچ اوطورمقی کرك بس حیله یولنه کرشدم آلدارقابچقنی کیدم برکیچه قزغه ایندم بنم شرینم بزنکاح لنب محبت بله تورساقده شریعتده مشروع بولغان شرطلرنی بجای کتورده قصورلق قیلدڭز بکا جهاز یعنی پریدان بیره ڭز بوجهندن بر آز اوبکه م باردیدم ــ بس شرین ایندی آتامه سویلیه یم البته موندهبیك کوب نرسه کوندرر دیدکده ــ بن ایندم خیر کوب نرسه گه حاجت یوق کوب نرسه استه میم باری اصل طاش لرڭزدن بکا ایکسنی بیرڭز شول یتاردیدم شرین کوب نرسه بیررگه تلسه ده بن ایکی دانه ایری آلماس لارنی آلوب ایرته گاسی کوننی غزنه اصل طاشچی لاربنك برینه باروب صاتدم آنك آقچه سی بله اوزیمنی دخی برقات کییوم لر آلوب پری لکمنی دخی ده بر آز مدت صاقلی آلدم .

---

۲ داماد کیاو

برنچه مدت بیله ذوق وصفاده بولنغان نك بعدنده کونلرده برکون کورشی پادشاهلردن برسی نك ایلچسی کلدی * شریـن نی الله نك امری پیغمبرنك سنتی اوزره اوزینه حلال جفتلـکـگه صورادی پادشاه بوایلچی نك کلوندن شاشوب تیلـرب قالدی وایتدی ای ایلچی والله پادشاهگز شکللـی اولوغ کمسنه گا قزیمنی بیرمـك بنم اوچون موجب افتخار وزور درجه ایدی لـکن چه فایده که بن موندن اوّل قزیمنی پری گابیردم ایدی حاضرایمدی من پری نـك آچوژندن قورقامن اول تلسه نی اش قیلا دیمکینه ایلچی بر پادشاه آوزندن موندی دیوانه چه برجوابدن جنلنوینده شك کتورمه ین اوزپادشاهنه قایتب کیتب بهمان شاه نك نی طریقه جواب بیرگاننی بربر تقدیر قیلدی .

ایلچی نك پادشاهی قاسم اسملی عقل ایبه سی بر پادشاه بولغانلقندن موندی چوغوشماغان احمق جواب سببندن اول دخی بهامان شاه نك جنلنوینه بلـکه قاسم پادشاهنی مسخره قیلوینه حمل قیلب اوزم بارب کوچ بله آلورمن دیو عسکرینی جییب ضورآرود آتر دتشکیل قیلب چیکنی اوتدی غزنه شهرینه توغری یورومگه باشلادی باهامان پادشاه نك ایسه قوتی وعسکری آز بر پادشاه بولغانی شکللی دشمانغه قارشو هیچ برتدارکی حستری دخی بولمغانلقدن قارشوغه برآز عسکر قویغاندای اینسه ده قاسم خان آندی ضعیف عسکرنی یارب یقب تاشرین سرایی یاننه چه کلدی لر بهامان شاه بارعسکری قوتنی سرای صاقلارغه قویغانلقدن قاسم شاه دخی عسکرینی آرغان آلجغان کورب صوغشغه توتونغانچه برکیچه جال ایتارگابیوردی .

باهامان پادشاه دشمانی بیله قزی نك سرایینی چولغاب آلغاننی کورگاچ عقلی باشندن کیتب نجات چاره سین کورمك اوچون وزرا واکا برلرینی جییب بوبلادن قوتولو تدبیرینی قیلومشاوره گه صالنوب اوّلده حیوانـدن یقلب آیاغی صنغان وزیرایتدی پادشاهم دامادگز پری بولغاچ موندی برپادشاه توگل بتون دنیـاخلقی اوسنوگزگه کیلسه ده سزگه خوف ایتارگه تیوش توگل

برخصوصده

بوخصوصده داماركزغه مراجعت بيوركز ديدى پادشاه بوسوزنى معقول كورب قزينه سويلدى قزى شرين دخى اول كيفيتنى بگاعرض ايده چا كنى سويلدى .

بن ايسه آنلرنك بيله بگــا مراجعت قيلاچاق كيگــاش لرينى ايشتماس بورون موندى بردشمان اوزرينه بندن يا ردم استنيله چا كنى آلدن اويلاب اوره ماندراغى صاندغمه ايريلى واقلى برنچه ملك چاقماطاشى طوطردم كوندزدنوك قاسم شاه نك عسكرينى هوادن كوزاتدم پادشاه چــاطرينى يلدزلى توبه لردن اوقالى المه لردن طانب بيلــگولب قالدردم تون ايرشب پادشاه وعسكرى راحت يوقوسنــه كتكان نك صوكنده اوياوبولغان قاراول لارمنى كورمه سين اوچون هواغه بيك يوقارى مندم آندن پادشاه چاطورى اوستونه سوزلدم توشدم پادشاهنى يتاغنده يوقلار كوردم فرصت بوفرصتدر ديــو برآزدخى اينوبراك پادشاهغه ياقنلاشبراق زوردى برچاقماق طاشنى پادشاهنك جيلكاسنه اوردم اول دخى برغوغه قوبتاردى كه محافظلارى يوكورشب كلدى لر آنلار يتشكانچه بن هواغــه آشدم هواغــه آشغانچــه پادشاهنك جيلكاسى بيك يمان يارالانديغنى كوردم ـ بوندن صوك طاش لارنى هوادن آتماغه باشلاب اون اون بش كشى دخى يارالاغاچ قاسم شاه عسكرى خلقى چاغرشدى لار امان باهمان پادشاه دامادى يرگه طاش ياغدرادر حتى كه پادشاهمزنى جراحتلدى ديو بارى قاچارغه باشلاب آشغچ قاچقانلقلارندن نه چاطرلارينى ونه غيرى مال وآزق لارينى كوتاره آلماينچه بارچه سنى اوزكوينچه طاشلاب كيتدى لرـ ايرته گوسين دشمان نك هجوم قيلوينــه كــوتب طوروچى باهامان شاه دشمان نك بيله طارمار بولغاننى كورگاچ آرطلارندن آطلى عسكر يبارب قواقوابيك كوب خلقنى هلاك قيلدردى ـ حتى كه قاسم شاه جراحتى سببندن آشغب قاچا آلمغانلقدن باهمان شاه عسكرى قولنه اسيرتوشدى بس باهمان شاه قاسم شاهغه ايتدى اى قاسم شاه نچوك سن كياوى پرى ذاتندن بولغان بر پادشاهغه صوغش قيلورغه باطرچى لق قيلدك ديدكده قاسم ايتدى والله اى

باهمان بن آنك پری بولووینه ایناناماغان ایدم لکن نه چاره‌که حاضرنده
ایناندم ایسه‌ده فائده‌سی یوقدر دیوجراحتی قانی یمانلقدن بر ایکی ساعتدن
صوك وفات بولدی بیله پادشاهنك دشماننی دخی بووجه‌برلن برباد ایلگاچ
کیچه ایرشکاچ شرین‌نك یاننه سرای‌غه کلدم اول زمان پادشاه باهمان دخی بنی
سرایده کوتب طورا ایدی بن آنده کلوب کوروبرلن پادشاه آیاقلاریمه یقلب
ایتدی ای اولوغ پری دولتکز کولا گاسنده بو دشماندن قوتولومزغه سزگه
نچوك تشکرلر قیلاچاغمزنی وبو ایزگولککزنی نچوك قایتاراچاغمزنی بلمیمز
آندان آرغی قلبمزنك بی‌نهایه شادلغنی سز آچغزچونکه سز پری سزسزگه
هیچ برنرسه یاشرین توگل در دیدکنده بن درحال آنی یردن کوترب قوللارینی
اوبوب ایتدم امان قاین آتام بوندی دشمانغه‌توگل بتون دنیا آیاقغه قالقسه‌ده
حقندن کلورم سن موندن آری قورقمه ـ موندن آری هیچ بر دشمانك استونکه
کیله آلماس برفرض کیله قالسه‌ده باشلارینه اوط یاغدررمن بارچه‌سنی کل
ایتارم دیدم ـ پادشاهنك بنم بووعده‌لرمدن کیفی کلوب کوب رحمتلر اوقوب
سراینه کیندی بزشرین بله یالغوز قالدقده آنك دخی نی درجه‌لرده جومالانب
بکا رحمتلر اوقوغاننی تعریف قیله آلمام اول کیچه شول قدری شاداق بله‌ضور
کچمش‌که صکره یوقلاب کتب من تاك آطب یاقترمش خبرم یوق بو اش‌که
بیك خفالاندم چونکه هیچ کمسنه بنم نچوك کلوب کیتکانمنی بلمگانلری حالده
بوکون صاندقنی کوره‌چکلر ایدی اگرده بو حال بولمسه بارچه
خلق بنم پری ایکانلکمده شك شبهه کتوره‌چك کمسنه یوق ایدی.
(اوته طرفده بهامان شاه ایسه قاسم شاهغه غالب کلوب آنك عسکرینی
صندرغان جهتندن اوزی‌نك شادلغنی اعلان قیلو اوچون بر زور بیرام
توزلب بتون شهر خلقی شادلقلار قیلب طوی توزماکنی امر ایتدی خلق
بیرام توزب شادلقلر قورغان آراده بن هم پری‌لرچه بر ضور معجزه

کورساتماکچی

كورستماكچی بولدم بيله فكر قيلب ذهنمه اورناشتورۇمچه طورب شهرگا کتدم بر آز مامق اورلوغی هم بر آزده نفت صاتب آلدم قوهم چاقماق آلدم اورمانغه کلوب مامق اورلوقلارینی نفتکا مانب حاضرلدم کيچه ايرشب خلق شهر عـادتنچه اورامده فلاشکی‌لار بـتمال اوطلاری یاقب اورام‌لارنی نورلندردقده بن دخی هواغه قوچاقمق بله مامق اورلوق‌لارینی یاقدم آنلارنی صاندقدن طشغه آتوب اوزم اورمانغه ايندم‌منم فيورکارم شهر فلاشکی‌لرندن کورنلراك بولدی چونکه مامق اورلوق‌لارینه اوط تورتـکاچ نچه ملك بولدوزلار شکللی شهرنك اوستونه توغری اينب يرگا ياقنلاشدقده سوندی‌لر ايرته‌سی کون خلق‌نك بيله‌من تورگان کوك اوطلاری حقنده فکرلری نچوك ايکانلـگنی آڭلامق اوچون شهر بازارينه کتدم بعضسی پری برنك شهرده بيرام قورو بزدن خوشلانديغی سببلی اوشبو کوك علامتلرينی توزدی دير وبعضسی مذکور يولدزلار آراسنده پری‌نی آق صقاللی نورلی کيفيتچه کورگانلکنی ايناندرماغه طرشر ايدی بن ايسه بوندی خبرلرنی ايشندکدن بيك شادلانب اورمانغه قايتسام نی‌کوره‌يم صاندغم يانوب کول بولمش آنی کورب بازار خبری سببلی شادلانغانم قايغو حسرتكا منقلب بولدی حاصل کيچه‌گی کون شهربيرامنده ياقدغم يولدزلار آراسندن بری اوطلی کوينچه صاندق اچنك قالب بارا تورغاچ اوطی کوچه‌يب اوزم يوقده صاندقنی ياقمش بونی کورب شول قدری اميدسزلك حالنه کلدمکه حتی بالاسنی اولارلك مجروح حالنك کورسه اول قدری حال‌گا کلماس ديوگمان قيلامن ساچلريمنی يولوقماغه وکيبوم‌لريمنی پاره‌لمه‌گا باشلدم بوگا برچاره تابماغه استه‌دم لکن هيچ چاره تابلو احتمالی بارمی ؟ هيچ ! ! موندن آری اول سوکلو شرينمدن اميدمنی کيسمك لازم کلدی يغلای يغلای سرای طرفنه کويونچلی کوز بله قاراب بولغه توشدم مصرغه بارا تورغان بر ضور کروان کورب آنك بله مصرغه ايرشدم آنده تـگوچيلك صنعتی اوگره‌نب کونلك رزقمنی تأمين ايتدم آندن

دمشق شهرینه کلوب حاضرنده بونده قول کوچم بله چینه‌کله من ای پادشاه بنم باشدن اوتکان احوالم اوشبودر شرین هیچ بر وقتده خیال وخاطره‌دن چقمیدر قایغو حسرت چیکدن طش باسقان زمانده اوتکان ذوق صفالرنی خاطرگا توشرب کوچلنب کولوب اویناماغه باشلیم طاوطاش شکللی قایغولار طارالسون اوچون خلق بنم‌شول حالنی کورب بنی‌غمسز قایغوسز بر بختلی دیب گمان قیلالار بوخسه بندنده بختسزراك قایغولوراق کمسنه دنیا یوزنده بارموایکان؟ دیوباشندن اوتکان‌ماجرانی سویلاب تکمیل قیلدی .

بس دمشق شاهی بدرالدین مالك‌نك حکایه‌سنی طڭلاغان‌نك صوڭنده وزیربله سیف‌الملوك‌که ایتدی بویکت‌نك سرگذشت احوالی دفی سزنکندن بیك توبانده قالمایدر لکن من شونی اویلی من‌که منم حضوریمه یالغوز اوزی‌نك حالندن ممنون طورموشندن رضا بولغان آدم‌لرگنه توغری کیله‌در بو دنیاده غمسز قساوتسز حالندن معیشتندن ممنون وخوش بولغان کمسنه البته باردرباغب‌کوریك ینه‌ده اوزم‌نك سرایم خلقنی بارچاسین استنطاق قیلب باغیم یعنی سویله‌تب قاریم دیدی .

بو سوزینی بجای کتورمك اوچون پادشاه ایك اوّل بارچه وزیرلرینی سویلتمك بولوب اوزی بله‌بوطورده بحث قیلشوچی وزیرگه بیوردیکه درحال بارچه وزیرلرنی حضورینه احضار قیلورغه بیوردی بعده آنلارغه خطاب قیلب ایتدی ـ یا سزنك آراگزده هیچ صقندیسی کدری قایغو وحسرتی بولماین حالندن خوشنود وممنون بولغان کمسنه بارمی‌در کیفیة حالنی عرض ایتسونلر دیدکده ـ بعضسی ایتدی هر حالده راحتم یرنده ایرسه‌ده فلان محاربه‌ده فلان وزیرنك قازاندیغی شان ودرجه قدری قازانامدم شونك سببندن قلبم مکدردیدی بعضسی ایتدی خلق بنی آنچه اولوغلامی‌لار خور وحقیر کوره‌لر دیدی وبعضسی خرج خراجاتنه کوره وظیفه‌سی وکلوری آز

---

۲ سرگذشت باشدن اوتکان معناسنده

بولغانلقدن

بولغانلقدن بورچقه باطب خفا چکرکنی سویلدی . الحاصل هر بری بر تورلی شکایت ایتدیلر آراسنده کدرسز بر آدم چقمدی .
پادشاه بولارنك آراسنده حالندن خوشنود تاپمغانلقندن بیك جانی صقلوب سرای‌نك اورتاچه خلقی جییولمافنی بیوردی وآنلارغه ایتدی بقالم سز نچوك سز حالـکزدن شکایتکز بارمی ؟ دیدکه بونلار اوّلوك پادشاهنك مقصودینی بلـگانلك‌لرندن مداهنه‌گه مجبور بولوب یعنی پادشاهغه جوما سوز بله کورنب ایتدیلر: خیر پادشاهمز سایه‌کزده بزهرجهتدن ممنون بزهیچ بر شکایتمز یوق دیدیلر ایسه‌ده پادشاه ایتدی منم کوکلمنی کوتارکز دیمی من بلـکه حقیقت حالنی سویلمککزنی اوتنده من بلـکه امـر ایتـه من چنن سویله‌کز دیدکنده آنلاردن بعضی زارلاندی‌که فلان اورتاچه کشی بنگا قاراغاندع پادشاهغه آرتغراق یاقن کورلمش بولماقی منی قایغو حسرتکه صالادر دیدی وبعضی خاتونی‌بله یخشی طورا آلمغانلقدن زارلاندی وبعضی بالاسی بولمغنلقدن بعضی بالالارکوبلکدن رحتسز بولدغنی زارلاندی تاینکه هیچ بر حالندن راضی بولغان آدم چقمدی پادشاه آنلردن هم اوزینـك قلبنه موافق جواب آلا آلمدی بو حالگا راحتسزلنب بیوردی مملـکت اچینه دلال‌لر چقارب اعلان‌لر طاراطورغه بیوردی بیله دیو : (حالندن خوشنود وجمیع الـکدار کونیه‌دن بری‌بر آدم بولسه سرایغه کلمکنی اعلان قیلدی‌لار دلال‌لار بتون مملـکتده یورب قایتقاچ بینه اوچ کون صاقلاب یاتدی‌لار ایسه‌ده موندی بر آدم آیاق باصماغاچ پادشاه بتونـلای امیدین کیسـدی بعده وزیرینه ایتدی ای‌وزیر بن هیچده دعوامدن وازکیچمام بن ادعا ایدییوم که البته عالمده حالندن ممنون آدم باردر لکن آزتابلـور سن ایسه هیچ بوقدر دیبورسن اگـرده برنی گنه بولسه‌ده‌تابسام دعوانی بن قازانغان بولورمن دیدکنده وزیرایتدی بلی‌پادشاهم منم دعوامچه دنیاده اوزحالندن رضا وخوشنود هیچ بر کمسنه یوقدر هرکمسنه‌نك البته برجهتدن کدری‌باردر دیدی - وحتی بتون دنیایوزینی

جنتکلب ازلنلسه کامل تله‌گانچه اینگو دولنده وسعادتده وهرجانبدن سلامت حال اچندك بولغان هیچ بر آدم توغری کیلوی محال ایکانلگنی اثباتلك کوب دلیل‌لر کتورب سندلر میدانغه قویدی ـ پادشاه وزیری بیله اثباتلی دلیلی سوزلر ایدی عجایب بتون دنیایوزنك دخی سعادت حال اچنده یاشارهیچ بر آدم‌ده یوقمی ایمش؟ آه شول باشلانمش محاربه‌نی (پادشاهنك عسکری اول وقتده چیت مملکت بله صوغشه ایدی) آخرینه‌چه ایرشدرب تمام اینه آلساق ودشمانلارمز برلن عقد مصالحه ایتساك بن دنیا یوزنده سعادتلو آدم بارمو یوقمولغن کوستررو ایدم دیوسوزین بترر بترماسك ایشکدن اچکارو صوغش یرنك گی ایلچی کلوب کرب پادشاهغه برخط صوزدی خطنی آچوب اوقودقك کوردیکه بدر الدین شاهغه جییلشوب متفق بولوب کلـگان دشمانلار باشقه چغاآلماغانلقلارینی اعتراف قیلب یعنی تل یازب صلح صورامشلار دشمانلار صلح صوراغاندن دمشق پادشاهی بدرالدین شول‌قدری شادلاندیکه تعریف قیلوی ممکن توگل‌ایدی ـ درحال عقد مجلس قیلب موکاقارشوصوغشوچی مملکتلر طرفندن کلوچی ایلچی‌لر دخی حاضربولغانلاری حالده غایتده موافق شرطلار له عقد مصالحه وتنظیم معاهده‌ایتدی‌لربوعقد مصالحه موجبنچه‌کورشی مملـکتلر پادشاهلاری دمشق پادشاهی بـله هیچده قارشو کیلوشماین همان اتفاقده کچنمك‌که قول قویدیلار.

بس‌بدرالدین‌شاه‌بو محاربه‌بلاسندن‌قوتولغان‌نك‌صوکنك مذکور بحث قیلشوچی وزیرنی چاقورب ایتدی الحـال صوغش شغل‌لری بتدی ایمدی سیاحتکا چقب حالندن ممنون بولغان آدمنی سکا کوستروب دعوامنی اثبات قیلاچاغم دیدکده وزیر مغموم ایتدی ای پادشاهم اوزکزنی سیاحتنك هلاکتلرینه ومشقتلرینه نی اوچون صالاسز عالَمْنك حالنی اوزمملکتکز حالندن نی اوچون قیـاس قیلمی‌سز حـاضرکی حالده‌سز دنده بختلی‌راك پادشاه یوق هم سنك خلقکدن بخت‌ودولتلی‌راك رعیه‌ده یوق بـاقسکز اگرده بو مملکتده حالندن

خوشنود آدم بولاقالسه باشقه مملکتلرده دخی باردرا گرده بو مملکتنك بولسه باشقه مملکتلرده کوبدنده بوقدر دیدی لکن پادشاه بو سوزلرگا قناعت قیلماین بن بومسئله نی حل قیلمی طوروب جهانده راحت طابا آلمیم سن حاضر بول یولغه چقایق دیدکده وزیر آرتق جواب تابا آلماین سفرتدارکی برلن مشغول بولدی موندن برنچه صونك پادشاه وزیرمغوم هم سیف الملوك یانلرینه نچه قللار وخدمتکارلر آلوب مصر سوداگرلری اسمی وقیافتی بله دمشقدن حرکة ایتب بغدادکا یونلدیلر.

یول آراسنده ینه بر برلری بله عالم نك احوالندن آدم بالالاری نك دوچار بولغان بختسزلك مالدلرندن بحث آچوب تورلی سوزلرسویله شه سویله شه صاغ سلامات بغدادکا ایرشدیلر آنده اصل طاشلار سوداگرلری اسمی بله خلیفه نك سراینه چه کرب کوره بلدکلری عبرتلوی آلوب چقدیلار- کونلرده بر کون بازار باشنده بر قلندرکا ٢ توغری کلدیلر قلندر بر بیوك اورنغه چقب تیکره سینه جیبولغان کرپیست شکللی بری برینه طغزلاشب برکسکان خلقغه وعظ سویلیدر بیله دیو :

(ای خلایق نه دربوسزده گی حرص وطمع ونه در بوغفلت یارین عزرائل بقاگزغه قولین صوزدقی زمان بوقدر نقد آقچه لار وبوقدر جوهرلرنی آنکا بیرب قولندن قوتولورغه ایسنه سکز عجبا قوتولا آلورمی سز ودخی سزنك کوییه بو مال ملکنی آلطون قماش زینت وغیری مال لارنی سعادت حال امیدی بله جمع قیماقگز دخی بوشدر چونکه سزنی راحتسز قیلغان ده بونلار در بگاباقك بن هرشیدن محروم ایسمده بو محروملق اچنده بختم وسعادة حالم کمال لقده در دیدکده بدرالدین شاه بارمغی بله بوخطبه نی اوقوچیغه اشارة قیلب وزیرگا ایتدی بختلی کسنه نی کوردگمو قلب کونکل قال سوز دیو- اعطا الملك وزیر ایتدی پادشاهم مونك قلبی شکللی توگلدراوزینی برآولاقغه چاقوروب حالن تفتیش

---

٢ قلندر درویش معناسنده

قیلسه‌گز معلوم‌گز بولوردیدی آخشام‌ده قلندرنك خانه‌سنه کتماکنی قرارلشدرب
کیندگاشنی بر کتدیلر قلندردن دخی وعظی تمام بولغاچ رخصت
صوراب بارر‌غه وعده قویوشب قالدی‌لار — آخشام بولغاچ خانه‌سنه
باردی‌لار قلندر شراب صی‌لاری حاضرلگان ایدی عیش عشرة‌کا باشلادقلرنده
قلندرده کورلگان کیفلی‌لك وشراب نشئه‌سنه بناءً پادشاه بونك راستلقده‌ده
سعادة‌حالله ایکانلکنه دنیاده هیچ برغم غصه‌سی یوق آدم بولوبنه‌قوت بیردی
ایسه‌ده پادشاه قلندردن حقیقت‌حالنی وسرگذشتنی حکایه قیلب بیان قیلماقنی
اوتندی (بس قلندر ایتدی‌بنی مسعود وایزگو بختلی صاناگز نه بنی ونه
یولداش‌لریمنی حالمزدن ممنون بلمه‌گز بازار باشنده‌ایتکان‌وعظم واوقوغان
خطبه‌م‌باری خلق‌نك قلبنه‌رقت براغوب آقچه قازانماغم اوچوندر بنم‌چیکدکم
بلالرنی الله اوزی‌بلور یولداشگزنك سوزی راستدر — انسان‌قسمی‌حالندن
ممنون بولا آلماس انسان‌هر آرزو قیلغاننه نائل‌بولا بارسه‌ده آندن آری
ایکنچی بر آرزوغه مبتلا بولور دیدکده پادشاه بیگراکده متاثر بولوب
قلندرنك خانه‌سندن چقغاچ برمیخانه‌گه کردی آنده بر اورندقغه اوطوردی
پادشاه یاقننده ایکی آدم هم بو مسئله توغروسنده سویله‌شرلر ایدی برسی
ایکنچسینه ایتور ایدیکه بلی بودنیا یوزنده هیچ کمسنه ممنون‌الحال بولا آلماس
چونکه الله‌تعالی‌نك تله‌گانی بیله‌در چونکه آدم بالالری دنیادن خوشنود بولاچق
بولسه آخرتدن ممنون بولماولاری لازم کلور دیدی ایکنچسی موکا قارشو
خیر آدمیلردن بعضلرینك مسعود بولغان‌لریده باردر از جمله آژدرهان
پادشاهی مطلقا مسعوددر چونکه‌زماننی ذوق صفادن باشقه‌برشی بله کچورمز
دنیاده آنك اوچون هیچ برغم‌وقساوت ذاتی یارتلماش کبی بس‌پادشاه‌بو
آدملردن بیله مصاحبت‌نی ایشتکاچ آژدرهانغه کتماکنی قلبندن قطع
قیلب کیفیتنی دخی وزیر برله‌قرارلشدرب ایرته‌سی‌کونی‌بارچه
خدمتکارلری بله برگه یولغه روان بولدیلر وکمال عافیتلکده

آژدرهانغه

آژدرهانغه ایرشدیلر هم آژدرهان پادشـاهی هرمزنی
ظاهر دەقایغو حسرتسزهر وقتده عیش عشرت قیلور
بر پادشاه تابدیلرحتا کەچن اسمی هرمزاونطلوب
غمسـز شاه دیو مشهـوربولش ایدی. لکن
فی‌الحقیقة غمسزمی ؟ ترگلمـی ؟ حالندن
ظاهر بولور آنك حکایەسی
آیورم یازلـور
تمـــــام